KULTUR

Breiviks far gir ut bok

Faren til terrordømte Anders Behring Breivik, Jens Breivik, vil i løpet av høsten publisere en bok. Etter hva P4 erfarer, er det Juritzen forlag som vil gi ut boka som ventelig skal gis ut i oktober. Det er ventet en pressekonferanse senere i uka hvor bokprosjektet skal presenteres. Informasjonssjef Stig Arneson i Juritzen forlag vil ikke bekrefte P4s opplysninger, men avviser dem heller ikke. Han henviser til forlagets presentasjon av høstlisten i dag klokka 10. (NTB)

Reeves klar for TV-serie

Keanu Reeves (bildet) skal både produsere og spille i en kommende TV-serie med tittelen «Naive». Dette blir skuespillerens debut som TV-produsent, og det handler om en adaptasjon av Barry Eisles bestselgende bokserie om den fiktive karakteren John Rain. «Matrix»-skuespilleren stiller seg også foran kamera for TV-serien, melder Deadline.com. «Rains skal, som boken, handle om den halvt amerikanske, halvt japanske leiemorderen John Rain – og hans spesielle evner. (NTB)

Kinoer i Tromsø og Trondheim slår seg sammen

To av de største gjenværende kommunale kinoene, Trondheim Kino og Aurora kino i Tromsø, slår seg sammen i et nytt kinoselskap – Kinofilm. – Etableringen av en norsk kinokjede med stor grad av selvstyre og forankring lokalt vil være et kjærkomment alternativ til de stadig mer dominerende nordiske kjedene, heter det i en pressemelding fra det nyetablerte kinoselskapet, som får kontoradresse i Trondheim. Daglig leder for selskapet blir Trondheims kinodirektør Arild Kulkvik. Trondheim Kino vil eie 59 prosent av aksjene i det nye selskapet, mens den nordnorske kinokjeden Aurora, som driver kino i Tromsø, Alta, Kirkenes og Narvik, vil eie 41 prosent av aksjene. (NTB)

MODE STEINKJER, kulturredaktør
22 99 81 43
mode.steinkjer@dagsavisen.no

Mads H. Jørgensen og Ola G. Furuseth spiller i stykket «Anakonda» som settes opp på Centralteatret. FOTO: TANJA STØEN

Filmskaper og dramatiker Sarah Doyle kommer til Oslo og kveldens Centralteater-premiere på sitt eget teaterdrama «Tause vitner – Anakonda», som tar utgangspunkt i virkelige hendelser. FOTO: MODE STEINKJER

SARAH DOYLE

- Skuespiller, forfatter og regissør som både er aktuell med filmen «You, me & her» som er del av programmet ved Filmfestivalen i Haugesund samt med stykket «Anakonda» på Oslo Nye Centralteatret.
- Doyle er fra Sydney, men bosatt i L.A. Hun hadde tidligere base i New York, hvor hun var en del av New Dramatists og Soho Think Tank, samt The Wooster Group og LAByrinth Theatre Company.
- «Anakonda» hadde urpremiere i 2012 på festivalen Hollywood Fringe Festival i Los Angeles og fikk god kritikk.

Kilde: Colmerica, IMDB

Overgrep som samtidsteater

En virkelig historie om seksuelle overgrep blant barn ble utgangspunktet for teaterstykket «Tause vitner – Anakonda». Dramatiker Sarah Doyle kommer selv til Oslo og premieren på Centralteatret i kveld.

■ MODE STEINKJER

HAUGESUND (Dagsavisen): – Målet var å lage en teateroppsetning som åpner for dialog. Og det viste seg at mødre kom og så det, og kom tilbake kvelden etter med tenkningsdatteren sin. Det var nettopp den samtalen jeg ville oppnå, sier Sarah Doyle til Dagsavisen.

Australieren er på Filmfestivalen i Haugesund for å presentere sin nye kortfilm, og målet er å finansiere en spillefilm med utgangspunkt i «Tause vitner – Anakonda» («Anaconda»), hennes eget teaterstykke som settes opp på Centralteatret i Oslo av Hinsdwerk Teater med Hilde Hannah Bøvik.

Få stykker har vakt så mye oppsikt i nyere tid som dramaet som tar utgangspunkt i en virkelig overgrepssak ved kostskolen Trinity i Sydney, hvor unge gutter ble utsatt for grufulle seksuelle overgrep av medelever, en mishandling som foregikk mens de andre barna så på, og tidde om det.

Doyle går inn i mekanismene som oppstår ved en slik hendelse, hvordan det hele ties i hjel både mens det pågår og i ettertid.

UNIVERSELL

– Historien er universell. Da jeg satte opp stykket i Los Angeles hvor jeg bor og jobber, la jeg handlingen til New York, selv om hendelsene fant sted i Sydney i virkeligheten. Også handlingen i Oslo-oppsetningen er lagt til New York, rett og slett fordi hver er sner familiar for nordmenn enn Sydney. Men det jeg opplevde etter oppsetningene i USA var at folk kom bort til meg og fortalte lignende historier som de hadde hørt om eller erfart selv fra deres barneskoler. Det var skremmende å oppleve, fordi det viser at det skjer flere steder og det skjer ofte, sier Doyle.

Hun begynte å skrive på stykket da Penn State-skandalen eksploderte i USA i 2011, om fotballtreneren som ble tatt for seksuelle overgrep mot guttene han trente.

– Jeg visste ikke så mye om fotballmiljøet, men det som skjøkerte meg var at arbeidsgiveren hadde vist om overgrepene uten å stanse det eller fortelle noen at mannen var pedofil. Dette minnet meg om «Anaconda». Jeg var veldig preget av det fordi jeg hadde brødre og venner eldre enn meg hjemme i Sydney som kjente noen av de berørte. Jeg startet med å intervjue folk ved skolen og jeg ble sjøkkert over at denne skandalen nå er nærmest glemt, takket være en skole med svært rike foreldre som hadde involvert seg. Jeg følte at jeg hadde et ansvar for å bringe temaet fram i lyset, sier Doyle som først hørte på om noen i det hele tatt ørket å se et slikt stykke.

POPULÆRE OVERGRIPERE

«Anaconda» er det mest omtalte samtidsteateret i USA etter urpremieren i Los Angeles i 2012. Det ble også vist i New York og Sydney under stort presse- og publikumsoppslud. Oslo-oppsetningen på Centralteatret er den første i Europa.

– Jeg ville granske hva som skjer i etterkant av en slik mishandling. Noen av dem jeg intervjuet kjenner fortsatt de mennene som var overgriperne den gangen for om lag 15 år siden. De greier seg bra, de har gode jobber, er populære i nærmiljøet og lever gode liv. Mange vet hva de har gjort, men det blir aldri snakket om. Min tilnærmelse til historien ble å sette meg selv inn i en situasjon der jeg fikk vite at noen av mine venner hadde begått slike forbrytelser. Hvordan ville jeg reagert, hva ville jeg gjort? Det andre spørsmålet som jeg stilte meg er hvor bevisst sine egne gjerninger en 15-åring kan være? De var jo juridisk sett barn den gangen, og fikk en veldig mild straff som gjøede at de lett kunne gå videre i livet.

Sarah Doyle har aldri snakket med overgriperne selv, men inn vet nærmere deres og da stykket ble vist i Sydney gredde en venn å franskaffe klassebildet fra Trinity.

– Jeg fikk se bildene av dem, to overgripere og ved siden av dem den ene av guttene som de misbrukte. Det skremte meg. Det og dable det hele veldig nært og virkelig.

> «Noen av dem jeg intervjuet kjenner fortsatt de mennene som var overgriperne den gangen for om lag 15 år siden.»
>
> Sarah Doyle, forfatter

GLATTES OVER

Da australsk presse begynte å skrive om stykket etter urpremieren i Los Angeles, fikk Doyle brev og e-post fra Australia.

– Det var massivt, og jeg innrømmer at jeg ble redd. De kom både fra dem som støttet ofrene og de som støttet overgriperne, og fra miljøet rundt skolen som ikke ville at den saken skulle vekkes til liv. Det var som om livet imitterte kunsten som imiterer livet. De som støttet overgriperne bekreftet mye av det stykket handler om, at slike hendelser glattes over gjennom å beskylde pressen for overreaksjon, eller påstander om at seksuell mishandling og mobbing blant unge bare dreier seg om guttestreker. Nå ble nok stykket framstilt mer skandaløst i australsk presse enn det egentlig er, men det som gjør det ekstra aktuelt er at australske myndigheter har satt i gang et omfattende arbeid for å forebygge seksuelle overgrep og seksrakassering i offentlige institusjoner, skoler, kirker og så videre. Dette har blant annet ført til avsløringen og saken mot Rolf Harris, en svært kjent programleder for barn som ble avslørt som pedofil overgriper, en sak som har klare parallelder til sexskandalene i BBC, sier Doyle.

Tematikken i stykket inkluderer også skam og gjennom det igjen fortielse og frykt for at sannheten kommer på bordet. Det gjelder i særlig grad de som blir misbrukt.

– Derfor ønsket jeg å skrive et stykke som legger opp til dialog og debatt om temaet, og det er da også blitt veldig godt mottatt av publikum.

mode.steinkjer@dagsavisen.no